

Signaleren, Stimuleren en Samenwerken

Bijzondere kinderen in het primair onderwijs

Het samenwerkingsverband primair passend onderwijs Noord-Kennemerland (PPO-NK) ondersteunt dertien regionale schoolbesturen van in totaal 102 scholen met ruim twintigduizend leerlingen. Een van de vaste gezichten van PPO-NK is Eva Schmidt-Crossen, de coördinator van het Oudersteunpunt. Wat gebeurt er eigenlijk als een kind op de basisschool niet goed lijkt mee te komen? Hoe kunnen ouders, leerkrachten en ambulante begeleiders samenwerken? We stelden Eva een aantal vragen en vroegen haar om een aantal tips voor ouders en professionals in het onderwijs.

Persoonlijke missie

Eva: "In het begin van mijn loopbaan zat ik als psycholoog meer in de commerciële hoek en was ik onder andere actief in het terugdringen van burn-outs op de werkvloer. Na de komst van mijn zoon, een zorgintensief kind, nam mijn carrière een andere wending. Het werd voor mij een belangrijke missie om juist zorgintensieve kinderen een plek en een stem te geven. In de zorg en in het onderwijs. Een aantal jaren geleden kwam ik via mijn eigen kind in contact met passend onderwijs en PPO-NK, en dat klikte zo goed dat ik daar uiteindelijk ben gaan werken. Nu ben ik verantwoordelijk voor het Oudersteunpunt."

Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen manier

"Voor ons als samenwerkingsverband is het belangrijkste uitgangspunt dat wij echt kijken vanuit de ontwikkeling van het kind, dat staat voorop. Aan het kind zit natuurlijk de ouder gekoppeld en er is logischerwijs veel contact met scholen in ons samenwerkingsverband. In de driehoek ouders, school en hulpverleners willen wij samen de kinderen goed in beeld krijgen. Wij zijn intensief betrokken, de consultant is vaak op de school te vinden. Daardoor zijn er ook korte lijntjes. Een van onze doelen is het kind zo vroeg mogelijk in beeld krijgen, dus voordat een kind dreigt vast te lopen. We zetten daarom sterk in op preventie. Leerkrachten en interne begeleiders weten de weg inmiddels naar ons wel te vinden als ze merken dat er 'iets' is, ouders nog niet altijd. Daarom proberen we ook bij ouders meer in beeld te komen, zodat ook zij – desnoods anoniem – al vroeg bij ons kunnen aankloppen om eens mee te kijken of mee te denken."

Als je kind anders (b)lijkt...

"Als het op school niet lekker loopt, weet je als ouders vaak nog niet goed wat er precies is met je kind. Dat kan heel heftig zijn, er komt nogal wat op je af. Het Oudersteunpunt is ontstaan vanuit ouders – niet alleen met een kind met autisme – om één centraal punt te hebben waar alle beschikbare informatie verzameld is.

Tips van Eva

- Voor ouders: Volg je onderbuikgevoel, jullie merken als eerste dat er iets bij jullie zoon of dochter anders gaat dan bij leeftijdsgenoten.
- Voor leerkrachten: Ouders krijgen de eerste signalen dat hun kind anders is dan anderen. Neem dat als school serieus.
- Voor scholen: Zet in op vroegtijdig signaleren. Ga met elkaar in gesprek en nodig mensen uit om met je mee te kijken, bijvoorbeeld een ambulante begeleider gespecialiseerd in autisme.
- Denk je als leerkracht: Dit gaat niet goed, er is iets aan de hand? Laat niet even een 'bom vallen' tijdens een tienminutengesprek. Maak een aparte afspraak hiervoor.
- Stel als leerkracht de vraag: Wat werkt nou thuis? Vertel eens wat er goed gaat. Wat doe je wel of niet en hoe kunnen we dat in de klas ook kopiëren?
- Leerlingen willen graag zo normaal mogelijk meedraaien in de klas en niet extra opvallen. Dan is het fijn als de hele klas meedoet met bijvoorbeeld communicatie via de Geef me de Vijf-methodiek en niet alleen Janneke, ons 'speciale' geval. Vaak blijkt trouwens de hele klas heel goed te reageren op autismevriendelijke strategieën, niet alleen dat ene kind met de diagnose ASS!

In eerste instantie waren we dan ook vooral een digitaal platform, nu is er ook een optie voor direct contact. Dan komen mensen bij mij uit. Ik breng mensen in contact met andere ervaringsdeskundige ouders, een bepaalde hulpverlener of we gaan samen onderzoeken met de school wat er nodig is. We werken bijvoorbeeld ook samen met jeugd- en gezinscoaches. Andere organisaties kunnen door ouders ingeschakeld worden voor bijvoorbeeld diagnostiek en psycho-educatie. Er is geen *one size fits all*. We gaan altijd op zoek wat past bij een gezin. Dat geldt ook voor het zoeken naar een passende school. Vaak is het voor kinderen en ouders fijn als er een goede match is met een school in de buurt. Dan zit je op dezelfde school als je broer of zus en ben je onderdeel van een sociaal netwerk in je eigen woonplaats. Soms is dat niet haalbaar, dan kijken we welk schooltype, of soms welke vorm van speciaal onderwijs, beter past op dat moment bij de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van het kind.”

Botsende behoeftes

“Het proces van signaleren, diagnostiek en dan samen zoeken naar passend onderwijs is echt een reis die je samen als kind, ouders en leerkracht aangaat. Dat gaat niet altijd zonder hobbels en stoten. Het kan echt een rouwproces zijn, als je moet gaan aanvaarden dat het bij jouw kind anders gaat dan bij anderen. Dan heb je als

Vier keer per jaar organiseert het Oudersteunpunt een oudercafé. Ook deelnemen? Neem contact op met e.schmidt-cnossen@ppo-nk.nl. Meer informatie over het samenwerkingsverband vind je op www.ppo-nk.nl

Eva Schmidt-Cnossen

FOTOGRAF: HES VAN HUIZEN

professional mee te bewegen. Accepteer dat het proces van die ouders stapsgewijs zal gaan, van ontkenning, soms boosheid en verdriet naar acceptatie. Soms helpt het dan als wij als externe partner die gesprekken tussen school en ouders begeleiden. Het samenwerkingsverband kan ook een ambulante begeleider inschakelen en vragen of hij of zij objectief advies kan geven. Zo'n observatie geeft vaak extra inzichten en kan meegenomen worden in de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte. Is het helder wat er speelt, dan pas kun je samen goed gaan kijken wat er nodig is en constructief gaan samenwerken om elk kind het best passende onderwijs te geven! Laten we eerst goed kijken naar wat er nodig is en daarna pas kijken via welke regeltjes of potjes we dat voor elkaar kunnen krijgen!” ■

© BEELDBANK PPO-NK